

FAQ – budgetgodkendelse og økonomisk tilsyn med private tilbud

FAQ – budgetgodkendelse og økonomisk tilsyn med private tilbud	1
Indtægter: Takst og abonnementsfinansierede ydelser.....	2
Skal servicepakken være indeholdt i taksten for henholdsvis §§ 107 og 108?.....	2
Personaleomkostninger: Samlet ledelse	2
Hvordan indberettes lønomk. til ledelse, hvis lederen udfører borgerrelateret arbejde?.....	2
Hvordan indberettes lønomkostninger til ledelsen, hvis tilbuddet hører under en koncern? ...	3
Vurderer socialtilsynet både øverste leders løn og lønomkostninger til samlet ledelse?	3
Hvordan behandles oplysninger om leders løn, hvis der kun er én leder i tilbuddet?	3
Hvad er et henholdsvis "højt" og "lavt" lederlønniveau?.....	3
Personaleomkostninger: Borgerrelateret personale	4
Personaleomkostninger: Ikke-fastansat personale.....	4
Hvordan defineres "fastansatte medarbejdere" og "ikke fastansatte medarbejdere"?	4
Ejendomsomkostninger: Vedligehold	4
Hvornår skal der søges om godkendelse af større vedligeholdelsesarbejde og forbedring?..	4
Øvrige konkrete omkostninger	5
Hvor i budgetskemaet skal udgifter til overfaldsalarm og brandalarm placeres?.....	5
Overskud/underskud.....	5
Forventes det, at budgettet indeholder overskud?.....	5
Koncernnote	6
Hvori består ændringen af koncernnoten fra budgetskema 2023 til budgetskema 2024?	6
Har ændringen af koncernnoten betydning i forhold til moms?	6
Skal der foreligge en faktura (og skal den momsbeses), når der er samhandel mellem en koncerns enheder?.....	6
Sammenhæng mellem budget og regnskab	6
Skal alle kategorier i regnskab og budget stemme overens?.....	6
Tilbudsportalen	7
Hvordan får de relevante personer i tilbuddet besked om det, hvis socialtilsynet har bemærkninger til budget eller nøgletal?	7
Køb og salg af fast ejendom	7
Skal køb af et sommerhus, som skal bruges i behandlingen, godkendes af Socialtilsynet? ..	7

Indtægter: Takst og abonnementsfinansierede ydelser

Skal servicepakken være indeholdt i taksten for henholdsvis §§ 107 og 108?

Der bør beregnes særskilte priser for servicepakker på botilbud, både efter SEL §§ 107 og 108. Disse indtægter bør, jf. Takstbekendtgørelsen § 2 stk. 2, nr. 1, indgå som almindelige indtægter i budgetskemaet. Betalingen må ikke overstige omkostningerne ved produktion af ydelsen.

For midlertidige botilbud efter SEL § 107 gælder, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte og opkræve betaling for kost, tøjvask, mv., som er en integreret del af opholdet. Det beror på en konkret og individuel vurdering af ydelserne i tilbuddet, hvorvidt arbejds løn kan indgå i beregningen af omkostninger til serviceydelser, idet kommunen ikke kan tage betaling for arbejds løn til kostproduktion og rengøring, når den indgår som en del af den socialpædagogiske indsats og handleplan, fx som botræning, mens borgere der evt. modtager kost som madservice i henhold til lov om social service § 83, stk. 1 skal betale for produktionsomkostningerne jf. BEK 1576 af 2014 § 2, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen kan ikke kræve egenbetaling hos borgere uden indkomst.

Det er jf. BEK 1387 af 12/12/2006 § 2, stk. 3, muligt at etablere en ordning, hvor borgeren kan fravælge og få refunderet enkelte måltider. Kommunen kan dog også, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 25-18, fastsætte at beboeren skal betale for den fulde ydelse (servicepakker), der leveres i tilbuddet uanset om borgeren fravælger hele eller dele af ydelsen.

For Botilbud efter lov om social service §§ 107-8 og botilbudslignende tilbud kan kommunalbestyrelsen jf. BEK 1572 af 12/12/2014 fastsætte og opkræve betaling for kostpakker og serviceydelser, i det de sidestilles med madservice og praktisk hjælp, der leveres i henhold til lov om sociale service § 83, stk. 1, nr. 2 og 3.

Betaling for ydelsen fastsættes på baggrund af de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen.

For kostpakker i botilbud efter servicelovens §§ 107 og 108 og lignende boformer, gælder at de, jf. BEK nr. 1576 af 2014 § 1, stk. 2, er omfattet af maksimalprisen for madservice, der på årlig basis fastsættes af Social- Bolig og Ældreministeriet. Et eventuelt underskud fra kostproduktionen indgår i døgntaksten for botilbuddet. (I praksis indgår alle omkostninger på udgiftssiden, mens indtægten specificeres særskilt.)

For kostpakker gælder desuden, at arbejds løn til fremstilling af kost indgår i beregning af betaling for kost i botilbud og botilbudslignende tilbud.

For øvrige serviceydelser, fx rengøring, tøjvask, mv. kan materiale- og energiomkostninger mv. indregnes i en pris for ydelsen, idet der jf. BEK 1576 §2 stk. 1, nr. 1 gælder, at arbejds løn ikke kan indgå i beregning af betalingen, fordi ydelsen har karakter af praktisk hjælp, der ydes efter lov om social service § 83, stk. 1, nr. 2.

Personaleomkostninger: Samlet ledelse

Hvordan indberettes lønomk. til ledelse, hvis lederen udfører borgerrelateret arbejde?

Hvis ledere udfører borgerrelateret arbejde, specificeres dette under "Normering" på Tilbudsportalen. Se i øvrigt budgetskeamets fane "Guide Privat", linje 12.

Løn til samlet ledelse anføres under posten "Samlet ledelse" i budgetskeamet. Lønomsomkostninger til ledelse skal alene indtastes under "Samlet ledelse", selvom lederen varetager andre funktioner i tilbuddet (eksempelvis borgerrelateret arbejde). Løn til ledelse kan således ikke fordeles til øvrige poster, selvom lederen varetager andre funktioner i tilbuddet. Se i øvrigt budgetskeamets fane "Guide Privat", linje 11.

Hvordan indberettes lønomsomkostninger til ledelsen, hvis tilbuddet hører under en koncern?

Alle omsomkostninger til den faglige, strategiske, økonomiske og daglige ledelse af tilbuddet skal anføres under "Lønomsomkostninger til samlet ledelse". Dette kan være den øverste leder (tilbudsleder), souschef, afdelingsleder mv., som er ansat i tilbuddet. Eventuelle omsomkostninger til ledelsesopgaver i tilbuddet, som varetages af koncernen, kan anføres under posten "Samlet ledelse". Se i øvrigt budgetskeamets fane "Guide Privat", linje 12.

Vurderer socialtilsynet både øverste leders løn og lønomsomkostninger til samlet ledelse?

Som led i det økonomiske tilsyn er socialtilsynet, jf. lov om socialtilsyn § 11 a stk. 3, forpligtet til at vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen i private tilbud, herunder den øverste leders løn set i sammenhæng med lønudgiften til den samlede ledelse. Vurderingen af tilbuddets udgifter til løn til ledelsen skal offentliggøres på Tilbudsportalen.

Tilbuddet skal indberette lønudgifter til tilbuddets øverste leder i årsrapporten på Tilbudsportalen. Det er lønnen til den person, som er angivet som "Tilbudsleder" på Tilbudsportalen, som skal anføres under denne post.

Lønomsomkostningen til øverste leder skal medregnes i posten "Samlet ledelse" i budgetskeamet. Se i øvrigt budgetskeamets fane "Guide Privat", linje 12.

Tilbuddets samlede løn til ledelse indgår i socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt og om der er sammenhæng imellem pris og kvalitet i tilbuddet.

Hvordan behandles oplysninger om leders løn, hvis der kun er én leder i tilbuddet?

Socialtilsyn Hovedstaden skriver ikke oplysninger om beløbsstørrelsen på leders løn ind i den del af tilsynsrapporten, som offentliggøres på Tilbudsportalen (temaniveau). Dermed bliver oplysninger om den enkelte leders løn ikke offentliggjort som led i tilsynsrapporten. Lønnen vil dog altid fremgå, af det af tilbuddet indsendte nøgletal på Tilbudsportalen. For at skabe gennemsigtighed i forhold til socialtilsynets vurdering kan lønnen angives på kriterieniveau i tilsynsrapporten., hvis socialtilsynet finder det relevant.

Hvad er et henholdsvis "højt" og "lavt" lederlønniveau?

Aktuelt (2023) udgør gennemsnitslønnen for en leder ca. 700.000 kr. på tværs af de tilbud, der indgår i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje. Der er ikke nævneværdige forskelle imellem offentlige og private tilbud, men variationen er større på tværs af de private tilbud. Antallet af ansatte i tilbuddet (dvs. hvor mange medarbejdere, lederen er ansvarlig for) indgår i socialtilsynets vurdering af lederlønniveauet.

Personaleomkostninger: Borgerrelateret personale

Er der en forventning om en bestemt andel af omkostningerne, som skal gå til borgerrelateret personale?

Det er altid en konkret og individuel vurdering, hvorvidt der er en hensigtsmæssig fordeling af personaleomkostninger mellem henholdsvis løn til borgerrelateret personale og løn til ikke-borgerrelateret personale. Tilbuddets størrelse og målgruppe indgår i denne vurdering. Andelen af løn til borgerrelateret personale ud af de samlede personaleomkostninger indgår som ét af flere parametre i Socialtilsyn Hovedstadens budgetscrening.

Personaleomkostninger: Ikke-fastansat personale

Hvordan defineres "fastansatte medarbejdere" og "ikke fastansatte medarbejdere"?

Socialtilsynet tager afsæt i Social- og Boligstyrelsens forståelse af ikke-fastansatte medarbejdere med borgerrelaterede opgaver. For medarbejdere, der defineres som "ikke-fastansatte medarbejdere med borgerrelaterede opgaver", gør følgende sig gældende:

- Er ikke en fast del af den pædagogiske indsats omkring borgeren
- Erstatte eller supplerer de fastansatte medarbejdere
- Er typisk timelønnede
- Kan være tilknyttet et tilbud i kortere eller længere tid
- Kan være ansat i tilbuddet, i et vikarkorps (fx et kommunalt korps) eller i et eksternt vikarbureau
- Omfatter ikke barselsvikarer, orlovsvikarer og vikarer for langtidssygemeldte
- Omfatter kun medarbejdere med pædagogiske opgaver og ikke fx tekniske eller administrative medarbejdere

Se i øvrigt budgetschemats fane "Guide Privat", linje 15.

Ejendomsomkostninger: Vedligehold

Hvornår skal der søges om godkendelse af større vedligeholdelsesarbejde og forbedring?

Hvis et privat tilbud ønsker at foretage større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer af tilbuddets fysiske rammer, skal det, jf. § 16 a i lov om socialtilsyn, godkendes af socialtilsynet. Omkostninger til almindeligt vedligehold (slid) kræver ikke forudgående ansøgning, men skal blot indgå i tilbuddets årsbudget.

Der findes ikke en beløbsgrænse for større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer.

Social- Bolig og Ældreministeriet har ikke udgivet en vejledning, som præciserer, hvornår der er tale om "større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer". For at sikre en væsentlighedskarakter af de vedligeholdelsesarbejder og forbedringer, som socialtilsynet skal godkende, har Socialtilsyn Hovedstaden sat en bagatelgrænse for, hvornår tilbuddene IKKE behøver socialtilsynets godkendelse. Bagatelgrænsen er besluttet i anerkendelse af tilbuddenes dispositionsret.

For indvendige vedligeholdelsesarbejder og forbedringer er bagatelgrænsen sat til alt under 1 % af tilbuddets budgetterede omsætning op til 100.000,- kr. Udgør omkostningen under 1 % af

tilbuddets omsætning og er omkostningen samtidig under 100.000,- kr., kan den større vedligeholdelse eller forbedring iværksættes uden godkendelse.

Eksempel: Et opholdssted med en budgetteret omsætning på 7 mio. kr. kan igangsætte indvendig vedligeholdelse eller forbedring for op til 70.000,- kr. uden godkendelse fra socialtilsynet. Hvis renoveringen i det samme opholdssted overstiger 70.000,- kr. skal tilbuddet søge om godkendelse, før vedligeholdelsen igangsættes.

For udvendige vedligeholdelsesarbejder og forbedringer er bagatelgrænsen sat til 2,5 % af omsætningen op til 250.000,- kr. Når beløbsgrænsen er højere for udvendige vedligeholdelsesarbejder og forbedringer skyldes det, at udvendig vedligeholdelse generelt er dyrere end indvendig vedligeholdelse.

Eksempel: et botilbud med en budgetteret omsætning på 7 mio. kr. kan igangsætte større udvendig vedligeholdelse eller forbedring for op til 175.000,- kr. uden godkendelse fra socialtilsynet. Hvis forbedringen i det samme botilbud overstiger 175.000,- kr. – hvilket eksempelvis et nyt tag formentlig vil gøre – skal tilbuddet søge om godkendelse, før renoveringen igangsættes.

Som hovedregel vil større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer, som er begrundede, og som de visiterede børn, unge eller borgere har nytteværdi af, blive godkendt.

Investeringer i energiforbedringer kan i de fleste tilfælde betegnes som en indirekte nytteværdi i form af sparede omkostninger på længere sigt.

I forbindelse med større vedligeholdelsesarbejder og forbedringer kan socialtilsynet anmode om flerårige afskrivningsperioder, afhængig af beløbets størrelse.

Øvrige konkrete omkostninger

Hvor i budgetskemaet skal udgifter til overfaldsalarm og brandalarm placeres?

Hvis der er tale om større og relativt dyre nagelfaste installationer, som f.eks. alarmeringsanlæg eller vandfyldte slangevindinger osv., der er monteret i bygningerne og har løbende omkostninger i form af service og abonnementer mv., er der tale om en ejendomsomkostning. Udgiften anføres under posten "Yderligere omkostninger" i budgetskemaets linje 74.

Hvis der er tale om mindre anlæg til en relativt beskeden omkostning i indkøb og som ikke er nagelfast / fastmonteret, skal udgiften anføres under "Andre anlæg, driftsmateriel og inventar inkl. småanskaffelser" i budgetskemaets linje 79.

Overskud/underskud

Forventes det, at budgettet indeholder overskud?

Et af formålene med lov om socialtilsyn er at sikre, at tilbuddet til enhver tid indeholder en tidssvarende kvalitet og et kompetenceniveau, der modsvarer de krav, som det omkringliggende samfund måtte have til behandling af borgere under det specialiserede socialområde. For at tilbuddet kan modstå disse krav og til enhver tid rettidigt betale sine 3. mands forpligtelser, er det vigtigt, at tilbuddet er fornuftigt og ansvarligt konsolideret.

Tilbuddet må gerne budgettere med overskud, der dog til enhver tid i størrelse og ansvarlig anvendelse vil bero på en individuel og konkret vurdering i forbindelse med den årlige budgetgodkendelse. Hvis et tilbud budgetterer med et overskud med henblik på konsolidering, men efterfølgende vælger at udbetale overskuddet som udbytte, hvormed der ikke sker en konsolidering, vil socialtilsynet se ganske kritisk herpå og alt efter omstændigheder vurdere, hvilken konsekvens sådanne dispositioner skal have. Det kan være én bemærkning i tilsynsrapporten og en ringere bedømmelse af temaet Organisation og ledelse eller Økonomi, men det kan også give anledning til, at socialtilsynet overvejer at iværksætte en sanktion.

Koncernnote

Hvori består ændringen af koncernnoten fra budgetskema 2023 til budgetskema 2024?

Hvis der sker køb og salg af ydelser mellem en koncerns eller koncernlignende konstruktions enheder, skal socialtilsynene jf. lov om socialtilsyn § 11 a vurdere om transaktioner mellem de enkelte enheder sker på markedsvilkår. Koncerners/koncernlignende konstruktioners samhandel angives i budgetskemaets "Koncernnote".

Koncernnotens indhold er i budgetskema 2024 omstruktureret og rummer ikke længere en summaring til en samlet post til budgetskemaet. I koncernnoten skal typen af ydelser, der handles med internt i koncernen/den koncernlignende konstruktion, uddybes. Se i øvrigt budgetskemaets fane "Guide Privat", linje 63.

Har ændringen af koncernnoten betydning i forhold til moms?

Der skal fortsat oplyses det samlede beløb, som ydelsen drejer sig om, inkl. moms, hvis der ligger moms mellem en koncern eller koncernlignende konstruktions enheder, og som revisor påser er på markedsløsniveau.

Skal der foreligge en faktura (og skal den momses), når der er samhandel mellem en koncerns enheder?

Ved køb og salg af ydelser mellem en koncerns eller en koncernlignende konstruktions enheder har det betydning, hvor mange cvr-numre, samhandlen foregår imellem. Foregår samhandlen indenfor samme cvr-nummer, skal der ikke faktureres, og ydelsen opgøres på baggrund af en fordelingsnøgle, der tager udgangspunkt i de samlede anvendte ressourcer. Er der derimod tale om to forskellige cvr-numre, der er henholdsvis køber og sælger af ydelsen, skal der faktureres mellem enhederne, og samhandlen skal kunne henføres til en eksakt ydelse (herunder tidsperiode og omfang mv.).

Vi henviser til, at et tilbud spørger deres revisor og/eller SKAT, hvis der er konkrete spørgsmål angående moms på ydelser imellem koncernens enheder.

Sammenhæng mellem budget og regnskab

Skal alle kategorier i regnskab og budget stemme overens?

Det er ikke et krav, at regnskabet indeholder præcis de samme kategorier som budgettet – f.eks. med hensyn til faguddannet og ikke-faguddannet personale. Socialtilsynet sammenholder oplysninger fra regnskabet med de oplysninger, der fremgår om tilbuddets faggrupper og normering på

Tilbudsportalen, og det vil derfor øge gennemsigtigheden, hvis der anvendes tilsvarende kategorier.

Tilbudsportalen

Hvordan får de relevante personer i tilbuddet besked om det, hvis socialtilsynet har bemærkninger til budget eller nøgletal?

Det vil altid være den eller de kontaktpersoner, som tilbuddet har angivet på Tilbudsportalen, som vil modtage automails fra Tilbudsportalen, når et budget eller årsrapport-nøgletal bliver afvist eller godkendt. Hvis et tilbud ønsker, at andre end disse kontaktpersoner skal orienteres, er det op til det enkelte tilbud at organisere det.

Køb og salg af fast ejendom

Skal køb af et sommerhus, som skal bruges i behandlingen, godkendes af Socialtilsynet?

For fonde gælder de samme regler som hidtil; Lov om socialtilsyn § 15 stk. 5; ”Bestyrelsen for tilbud etableret som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, må kun med socialtilsynets samtykke foretage eller medvirke til ekstraordinære dispositioner, som kan medføre risiko for, at vedtægten ikke kan overholdes, eller at fonden ikke fortsat vil kunne eksistere.”

I vejledning nr. 9300 af 30/04/2025 defineres ekstraordinære dispositioner i en fond som f.eks. køb eller salg af fast ejendom og/eller pantsætning af fast ejendom.

For kommercielle private tilbud er der ikke noget krav om, at socialtilsynet skal godkende f.eks. køb af fast ejendom – herunder et sommerhus – men socialtilsynet vil tage stilling til, om formålet med købet fremstår i overensstemmelse med tilbuddets godkendelsesgrundlag (om udgiften er uvedkommende for tilbuddets virksomhed) og om bestyrelsen har udvist ansvarlighed (underforstået – har tilbuddet råd og hvordan kommer køb af f.eks. sommerhus til gavn for børn og unge eller visiterede borgere?).